

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

7/42944

62.145

Sayı : 44147364-610 - 257
Konu : Soru Önergesi

09.07.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 07/05/2014 tarihli ve 43452547-120.00-176717 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU'nun tarafıma yönelttiği 7/42944 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Avrupa Birliği ülkelerinin de dahil olduğu birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de akaryakıt ürünlerinden özel tüketim vergisi (ÖTV) ve katma değer vergisi (KDV) alınmaktadır. ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallar ve bu mallar için uygulanan maktu ÖTV tutarlarına www.gib.gov.tr adresinden, bu kapsamda tahsil edilen tutarlara ise www.muhasibat.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Bilindiği üzere, 02/07/2007 tarihli ve 5706 sayılı Kanunla kurulmuş olan İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın (Ajans) faaliyetlerine 30/06/2011 tarihinde son verilmiştir.

5706 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde Ajansın kuruluş amacını gerçekleştirmek üzere belirlenen gelirlerin yetersiz kalması nedeniyle, anılan Kanunda 5766 sayılı Kanunla değişiklik yapılmış; bu kapsamda, Ajansa Maliye Bakanlığı bütçesinden toplam 398,7 milyon TL kaynak aktarılmıştır. Yine 5766 sayılı Kanunla, 01/07/2008 tarihinden geçerli olmak üzere benzin türlerinde litre başına 1,5 kuruş, motorin türlerinde ise 1 kuruş ÖTV artışı yapılmış; daha sonra ise 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan akaryakıt ürünlerinden alınan ÖTV tutarları, adı geçen Kanunun 12 nci maddesine istinaden, 2009/15200 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden tespit edilmiştir.

01/07/2008 tarihinden söz konusu Kararnamenin yürürlüğe girdiği 15/07/2009 tarihine kadar, benzin ve motorin türlerinden, 5766 sayılı Kanunla yapılan artış dolayısıyla, yaklaşık 22,4 milyon TL ÖTV hasılatı elde edilmiştir. Bu tutar, merkezi yönetim bütçesine gelir kaydedilmiş ve bütçe ilkelerinden olan belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esas gereğince, tahsil edilen bu gelir kamu hizmetlerinin gerekleri doğrultusunda çeşitli kalemlere harcanmıştır.

Bilindiği üzere, ihraç edilen akaryakıt ürünlerinin fiyatları ile bu ürünlerin yurt içi piyasadaki fiyatları arasındaki fark, ihraç edilen malların ÖTV ve KDV'den müstesna olmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum, sadece akaryakıt ürünlerine özgü olmayıp ihraç edilen diğer ürünler için de geçerlidir ve uluslararası uygulama da bu şekildedir. Zira, ihracata konu olan mallar destinasyon ilkesi gereği varış ülkesinde vergiye tabi tutulmaktadır. Bu çerçevede, ülkemizde de ithalat aşamasında ÖTV ve KDV alınmaktadır. İhracata konu olan mallardan hem çıkış hem de varış ülkesinde vergi alınmış olsaydı bu malların uluslararası alanda rekabet şansı kalmayacak ve ihracı da mümkün olmayacaktı.

04/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup; rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca, petrol piyasasında dolaşımda bulunan tüm petrol ürünlerinin fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, her bir ürünün fiyat teşekkülünün arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, fiyatların oluşumuna, etki eden, döviz kuru dahil olmak üzere, birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir. Akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dahilinde oluşan fiyatına kamunun herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir.

Soru önergesinde yer alan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun görev alanındaki sorulara ilişkin olarak Kurumdan alınan bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

EK : Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan tablolar. (1 sayfa)

EK

BENZİNE İLİŞKİN 2010-2014 YIL VERİLERİ (ton)

Yıllar	Rafineri Üretimi	İthalat	Dağıtıcı Satışları*	İhracat
2010	3.793.712	274.139	2.075.247	2.008.407
2011	4.271.797	139.276	1.978.542	2.415.111
2012	4.368.690	47.379	1.848.782	2.629.087
2013	4.307.303	12.238	1.853.739	2.505.037
2014**	885.250	200	407.183	469.623

*Dağıtıcı lisans sahibi şirketlerin yurt içi benzin satışları toplamıdır.

**Ocak-Mart dönemi itibariyledir.

2010-2014 YILLARI ÜLKELERE GÖRE BENZİN İHRACAT MİKTARLARI (ton)

	2010	2011	2012	2013	2014*
A.B.D.	194.869	74.169	71.843		
Afganistan		239	1.674		
Angola	34.921	34.954			
Benin	67.641				
Birleşik Arap Emirlikleri	480.292	527.181	556.673	455.619	192.849
Brezilya			174.282	69.956	
Cebelitarık	129.107	128.043	34.570	65.777	
Cezayir				63158	
Fas		30.053			
Fildişi Sahilleri		34.999			
Güney Afrika Cum.		139.725		104.758	
Hollanda		99.946	34.982	134.856	
Hollanda Antilleri				69.835	
İran	244.488				
İspanya				30.020	
İsrail	30.568				
İtalya		32.329			
K.K.T.C.	54.134	54.270	55.651	58.347	11.498
Lübnan	70.302			26.951	
Malezya	10.929				
Malta		120.178			
Mısır	316.669	835.406	1.394.358	1.117.396	164.505
Mozambik	32.991	67.071			
Nijerya		35.000			
Rusya Federasyonu	33.019	15.702	8.310	6.633	
Suriye	92.281				
Suudi Arabistan	28.000	60.917	34.825		
Tanzanya	27.008	34.999			
Tunus	32.915			30.050	
Ukrayna	32.723	28.029			
Umman		34.956	10.719	64.986	
Ürdün	95.550		247.694	206.695	100.771
Yunanistan		26.945	3.506		
TOPLAM	2.008.407	2.415.111	2.629.087	2.505.037	469.623

*Ocak-Mart dönemi itibariyledir.